

Ο δυτικός τρόπος ζωής παράγοντας στην Υπογονιμότητα της Ελλάδος

DR. ΘΑΝΟΣ Ε. ΑΣΚΗΤΗΣ

ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ – ΣΕΞΟΛΟΓΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΥΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Ψ.Σ.Υ.

ΜΕΛΟΣ ΕΨΕ, ΑΡΑ/USA, ISSM/ESSM

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Δρ. Θάνος Ασκητής
Ινστιτούτο Ψυχικής
& Σεξουαλικής Υγείας

Αθήνα,

13 Σεπτεμβρίου 2024

ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ν.Ν.Α.

**Η Διακλαδική Μονάδα Ιατρικώς
Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής
του Ναυτικού Νοσοκομείο Αθηνών
αρωγός στο Δημογραφικό
πρόβλημα της Ελλάδας**

Με την
υποστήριξη

Παρασκευή
13
Σεπτεμβρίου
2024

Λέσχη
Αξιωματικών
Ενόπλων
Δυνάμεων

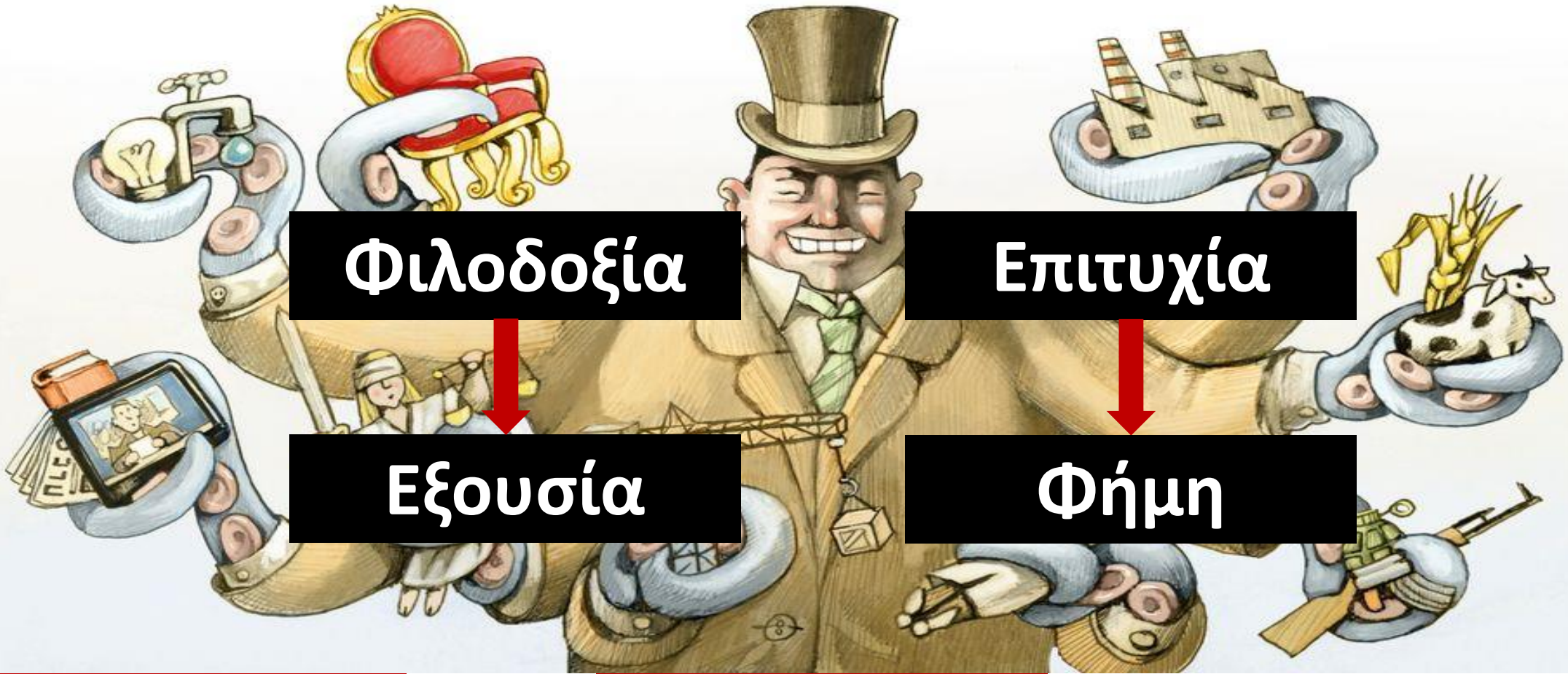
Εταιρεία Διοργάνωσης

Ευμάρεια

Δημιουργία

Ελευθερία

Φιλοδοξία

Επιτυχία

Εξουσία

Φήμη

Βουλιμία

Φιληδονία

Βία

Τα 10 σημεία του δυτικού τρόπου ζωής

1. Εγωκεντρισμός-καταναλωτισμός-κυνισμός
2. Έλλειψη επικοινωνίας-αποσύνδεση-απομόνωση
3. Επίδραση των ψηφιακών δικτύων
4. Στρες-άγχος-φοβία-κατάθλιψη-αντικοινωνικότητα
5. Ταχυφαγία-υπερφαγία
6. Καθιστική ζωή
7. Υπερβολική σωματική ενασχόληση (εικόνα σώματος)
8. Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία (κινητό/υπολογιστής)
9. Αλκοόλ-ουσίες-εξαρτήσεις
10. «Ρηχό» σεξ, εφήμερες σχέσεις

**13 ερωτήματα
της ζωής μας!**

Είμαστε συνδεδεμένοι;

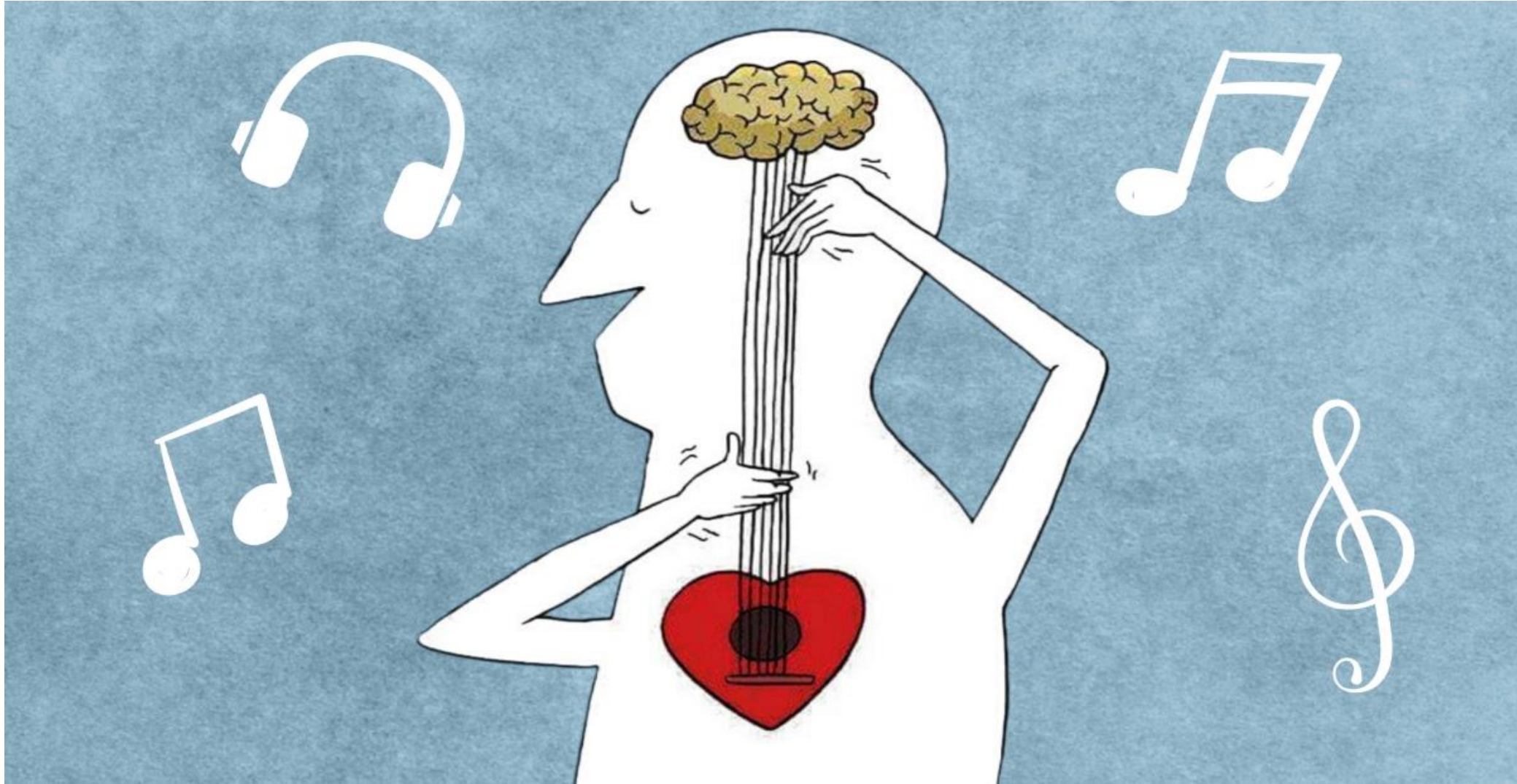

Διαβάζουμε βιβλία;

Ακούμε μουσική;

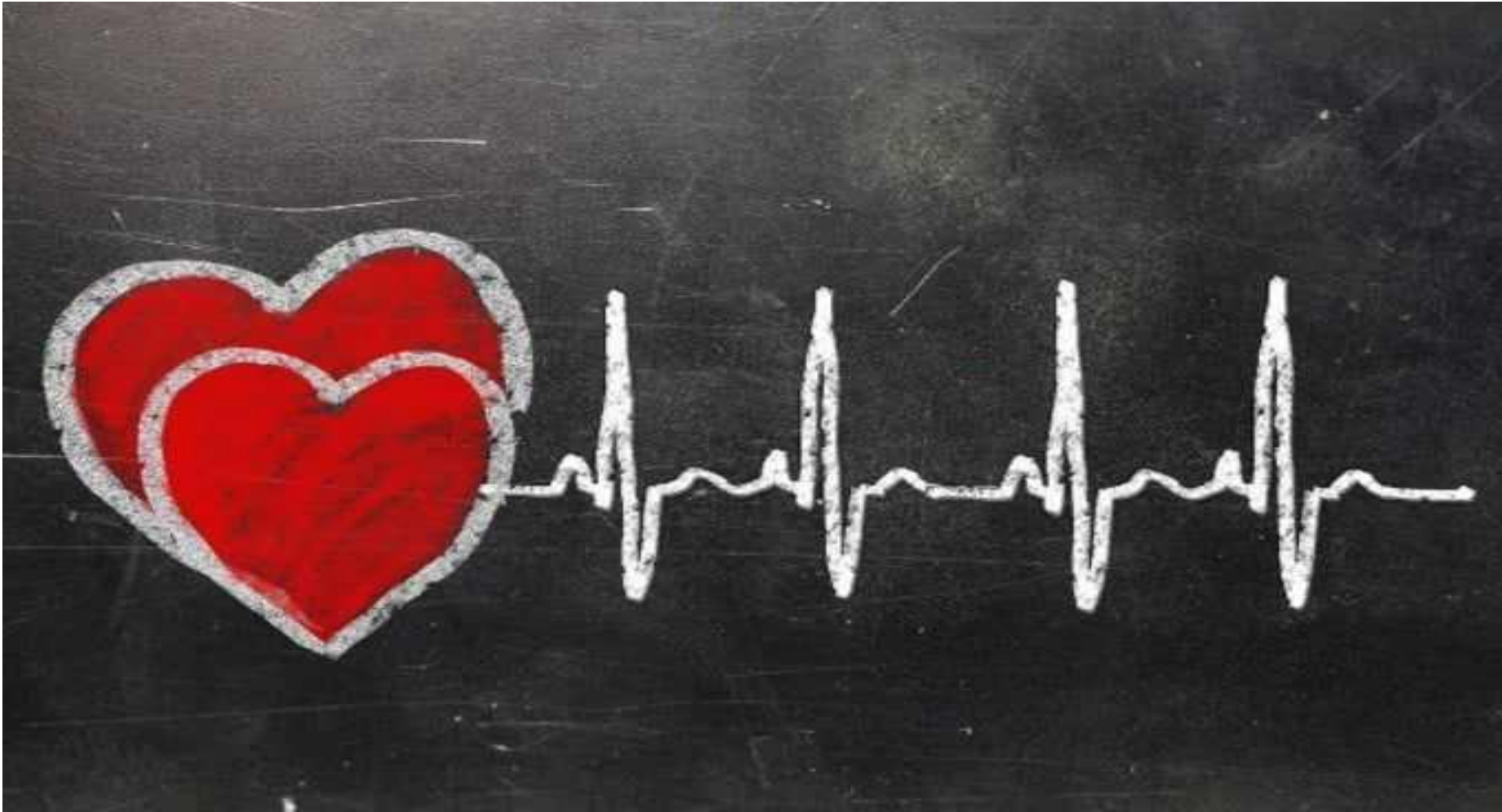

Ζούμε για τα χρήματα;

Ερωτευόμαστε;

Κάνουμε δεσμούς;

Παντρευόμαστε;

Τρώμε μαζί;

Ι.Ψ.Σ.Υ., 2024

Έστω κι έτσι...

Μιλάμε για εμάς;

Κάνουμε παιδιά;

Έχουμε καλούς φίλους;

Είμαστε
χαρούμενοι;

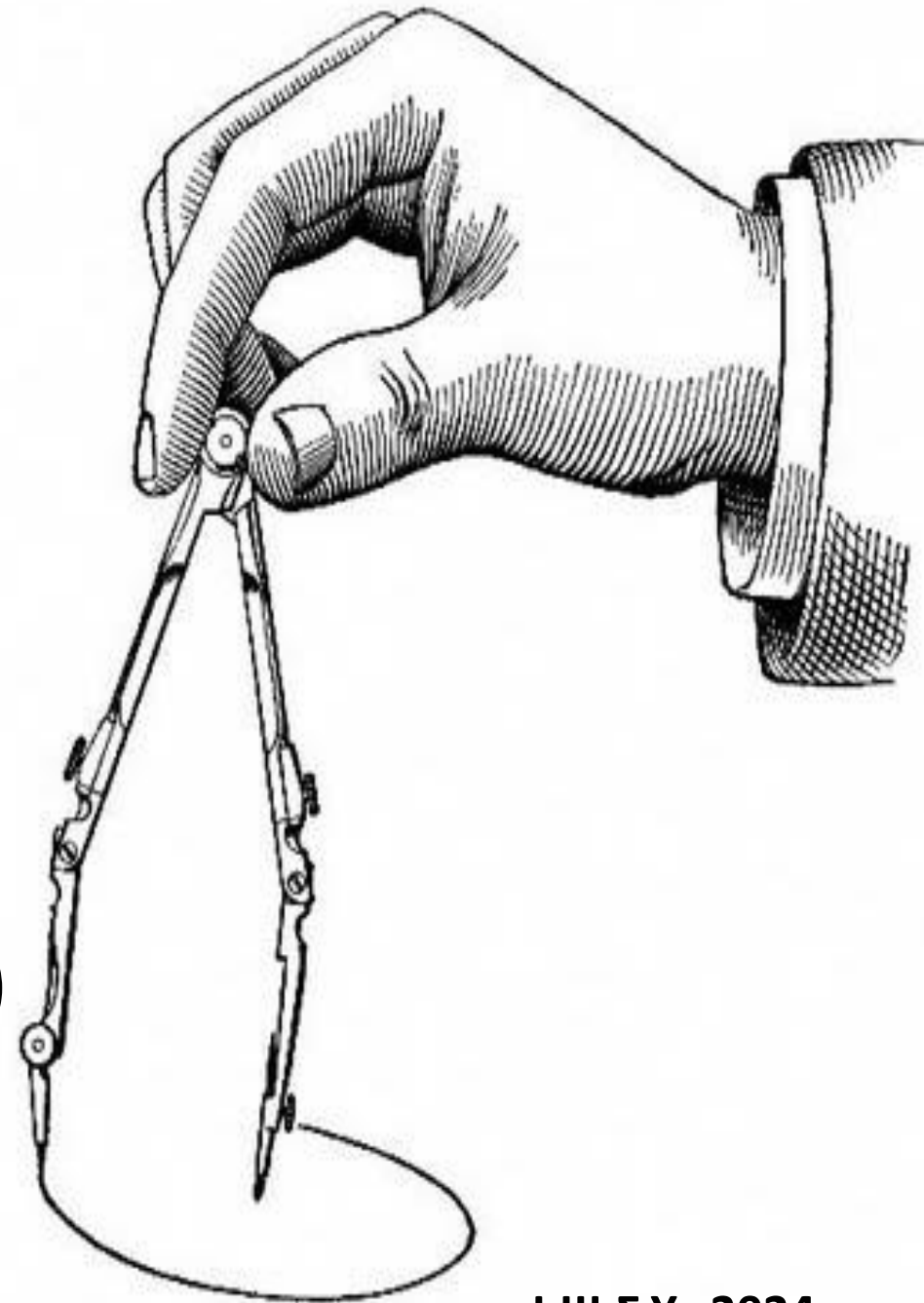
Ι.Ψ.Σ.Υ., 2024

Η ζωή μου:

1. Ψυχικό εγώ (αγαπώ εμένα)
2. Κοινωνικότητα (αποδοχή)
3. Επαγγελματική πορεία (καριέρα)
4. Προσωπική ζωή (συντροφικότητα)
5. Ένα παιδί (υπαρξιακό νόημα)

Τελικά, είμαι εγώ αυτός;

Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που «επιβάλλουν» τη γονιμότητα

- Άγχος σχετιζόμενο με την ηλικία: κοινωνικές πιέσεις για γάμο και απόκτηση παιδιών (ό,τι επιβάλλεται γίνεται νοσηρό)
- Διαταραχή επικοινωνίας-συγκρουσιακή σχέση (άρνηση)
- Έλλειψη σεξουαλικών επαφών
- Προγραμματισμός-«θεραπευτικό» σεξ

Ψυχογενής υπογονιμότητα και ψυχικές διαταραχές

Η σχέση μεταξύ ψυχικών διαταραχών και ανθρώπινης φυσιολογίας περιγράφηκε για πρώτη φορά λεπτομερώς από τον Hans Hugo Selye (1955)

Ο στρεσογόνος παράγοντας δρα στον στόχο (το σώμα ή κάποιο μέρος του) άμεσα και έμμεσα μέσω της υπόφυσης και των επινεφριδίων.

Η υπογονιμότητα έχει συσχετιστεί με:

- Αγχώδεις διαταραχές
- Καταθλιπτικές διαταραχές
- Διαταραχές ύπνου
- Διατροφικές διαταραχές
- Εθισμούς

Οξύ στρες και υπογονιμότητα

Ο άξονας υποθαλάμου-υπόφυσης-επινεφριδίων (HPA) ενεργοποιείται σε οξύ και χρόνια στρες και συνδέεται στενά με τον άξονα υποθαλάμου-υπόφυσης-γονάδων (HPG).

Διαταραχή στη λειτουργία HPA έχει συσχετιστεί με προβλήματα στην αναπαραγωγική υγεία.

Η ενεργοποίηση HPA διεγείρει την απελευθέρωση της εκλυτικής ορμόνης κορτικοτροπίνης (CRH), η οποία επηρεάζει άμεσα και έμμεσα αναπαραγωγικές ορμόνες μέσω διέγερσης της κορτιζόλης και της αδρενοκορτικοτρόπου ορμόνης.

Gleason, J. L., Drew, L. B., & Jones, M. M. (2020). Stress, anxiety, and depression as precipitants of infertility: a comprehensive literature review. *Women's Reproductive Health*.

Ύπνος και υπογονιμότητα

Ανεξήγητη υπογονιμότητα έχει συσχετιστεί με:

- Χαμηλή ποιότητα ύπνου
- Έλλειψη ύπνου
- Διακεκομμένο ύπνο

Προκαλούν φλεγμονώδη απόκριση με αύξηση των παραγόντων νέκρωσης όγκων (TNF), ιντερλευκίνης (IL)-6 και C-αντιδρώσας πρωτεΐνης

Η χρήση οθονών παρεμβαίνει στους κερκάδιους ρυθμούς (αλλαγές στα επίπεδα μελατονίνης, ποιότητας ύπνου, μείωση γνωστικής απόδοσης)

Szkodziak, F., Krzyżanowski, J., & Szkodziak, P. (2020). Psychological aspects of infertility. A systematic review. *Journal of International Medical Research*.

Small, G. W. et al. (2020). Brain health consequences of digital technology use. *Dialogues in clinical neuroscience*.

Διατροφή, άγχος και υπογονιμότητα

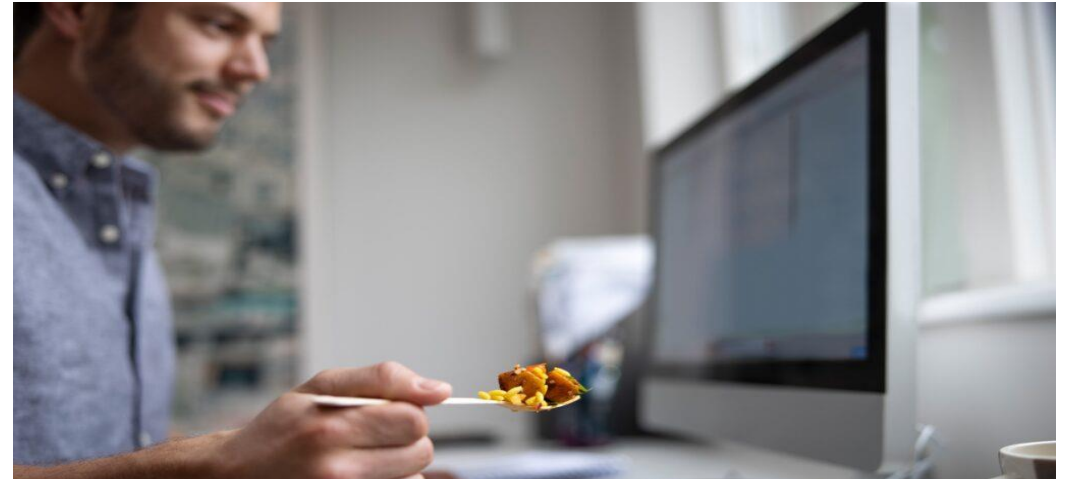
The Western-style diet

Μια διατροφή πλούσια σε τρανς λιπαρά,
επεξεργασμένους υδατάνθρακες
και πρόσθετα σάκχαρα.

Το γρήγορο φαγητό ως μέσο αγχώλυσης

- Άγχος επιβίωσης
- Βουλιμία, ανησυχία
- Μεταβολικά νοσήματα

Skoracka, K. et al. (2021). Female fertility and the nutritional approach: the most essential aspects.
Advances in nutrition.

Οι γρήγοροι ρυθμοί της διατροφικής ζωής μας, με το άγχος «του ρολογιού» αλλοίωσαν την αναπαραγωγική μας υγεία

Φθαλικές ενώσεις (πλαστικοποιητές):

Συνδέονται, κυρίως με την ανδρική υπογονιμότητα, προκαλώντας ενδοκρινικές διαταραχές (αναστολή παραγωγής τεστοστερόνης).

Τρανς λιπαρά:

Μειώνουν την καλή χοληστερόλη (HDL) και αυξάνουν την κακή (LDL) (μεταβολικές συνέπειες που επιδεινώνουν την αντίσταση στην ινσουλίνη).

Υψηλά επίπεδα γλυκόζης:

Παχυσαρκία, διαβήτης τύπου 2, μειωμένη ανοσία, αντίσταση στην ινσουλίνη και ορμονική ανισορροπία.

Γιατί οι άνθρωποι πίνουν, καπνίζουν και καταναλώνουν ουσίες;

Αποφόρτιση-διαφυγή (ανταμοιβή)

- Πρότυπα-μίμηση-κοινωνική προσαρμογή
- Αδυναμία, δειλία, απόρριψη, μοναξιά, απομόνωση
- Ψυχικές διαταραχές

Οξειδωτικό Στρες

Σχετίζεται:

Υπογονιμότητα

Προκαλείται:

Περιβαλλοντικούς
ρύπους

Τρόπο ζωής

Ιατρικές
παθήσεις

Επηρεάζει μέσω:

Αλλοίωσης
DNA

Μιτοχονδριακής
δυσλειτουργίας

Συνδέεται:

Σύνδρομο
πολυκυστικών,
ενδομητρίωση

Χαμηλή κινητικότητα,
μορφολογία και μειωμένο
αριθμό σπερματοζωαρίων

Μπορεί να αντιμετωπιστεί:

Αντιοξειδωτικά

Αλλαγή
τρόπου ζωής

Aitken, R. J. et al. (2022). Male infertility and oxidative stress: a focus on the underlying mechanisms. Antioxidants.

Kaltsas, A. Et al. (2023). The silent threat to women's fertility: uncovering the devastating effects of oxidative stress. Antioxidants.

Ο άνθρωπος της δύσης θέλει να κάνει ένα παιδί σήμερα;

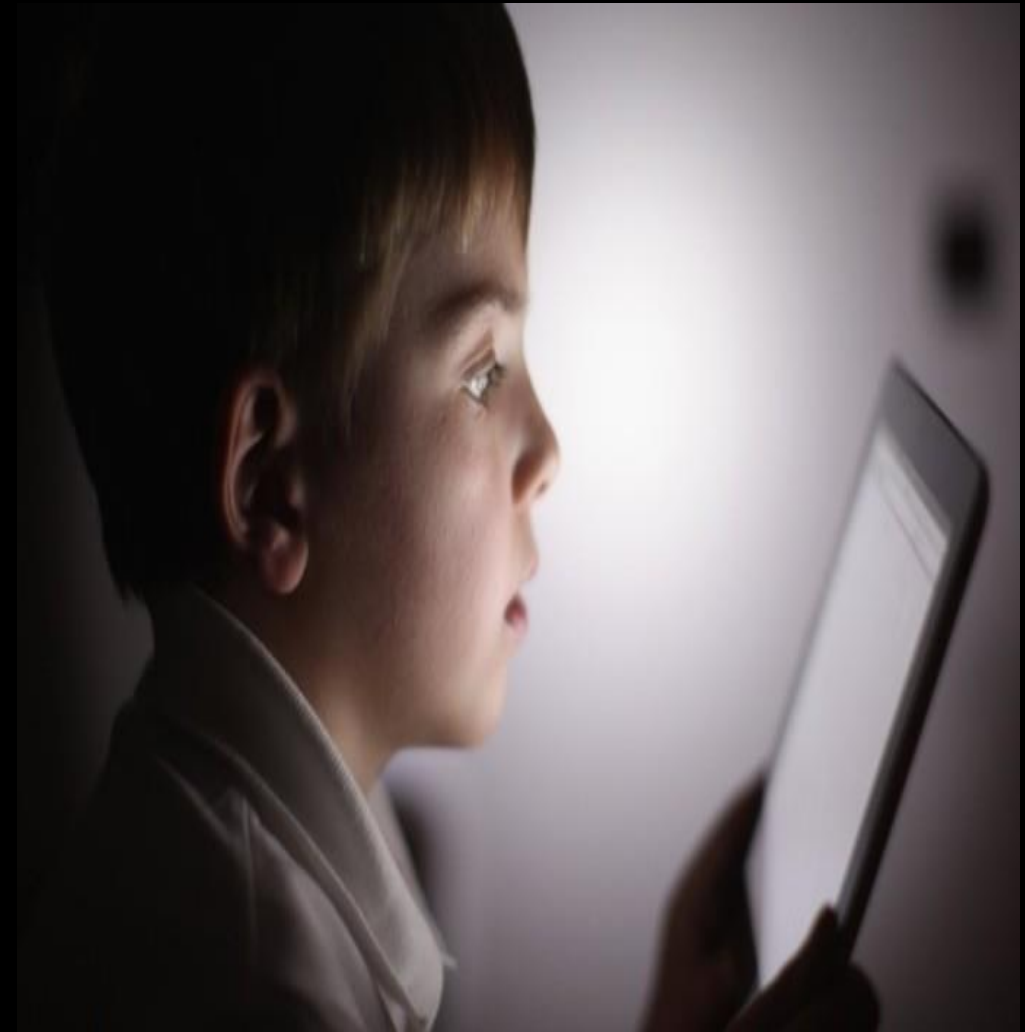
- Μηνυματική αντίληψη (media):
Εστίαση στο αρνητικό
- Φόβος δέσμευσης:
Αποφυγή ευθύνης
- Αυτολατρεία:
Εγωπάθεια-ναρκισσισμός
- Έλλειψη ενσυναίσθησης:
Αδυναμία σύνδεσης

Ι.Ψ.Σ.Υ., 2024

Η επιγενετική μεταβολή του DNA μέσα από το στρες

- Μεταβαλλόμενα ψηφιακά ερεθίσματα
- Ψυχολογική συμπίεση, συναισθηματικό κενό
- Μειωμένη συναισθηματική και κοινωνική νοημοσύνη
- Πτώση γνωστικών λειτουργιών
- Στερεότυπα συμπεριφορικά χαρακτηριστικά
- Έλλειψη προσωπικής διάδρασης
- Αύξηση ΔΕΠΥ

Makrygianni, E. A., & Chrousos, G. P. (2023). Extracellular vesicles and the stress system. *Neuroendocrinology*.

Small, G. W. et al. (2020). Brain health consequences of digital technology use. *Dialogues in clinical neuroscience*.

**Ως σύντροφοι,
γίναμε σύζυγοι
και γονείς,
που μαζί,
γεννιόμαστε
κι εμείς!**

**Θάνος Ε. Ασκητής
Ι.Ψ.Σ.Υ., 2024**

Γονιέ...

**«Όταν εσύ θα φύγεις,
τα μάτια που γέννησες και που μεγάλωσες,
θα βλέπουν μέσα απ' τα δικά σου:
συναισθήματα, σκέψεις και οράματα...»**

Θάνος Ασκητής, 1990

**«Μαμά και μπαμπά,
που είστε;»**